

J7 Hüpassaare Suure-Jaani linna keskväljakult 36,0 km
J7 Hüpassaare from Suure-Jaani Town Square 36.0 km

Labidakivi

Suure-Jaani - Ängi - Sassi - Põhjaka - Rääka - Hüpassaare - Lehtsaare - Labida - Mähkküla
- Suure-Jaani

1 Mine linnast välja mööda Pärnu tänavat.

Take Pärnu.

220m >

2 Pööra Sangari tänavale (esimene vasakule).

Take the first turn left, Sangari.

300m >

3 Pööra vasakule Nurme tänavale. Sõida läbi Ängi küla.

Turn left on to Nurme. Follow this road through Ängi.

1,24km >

4 Kohas, kus tee pöörab vasakule, pööra paremale, kruusateele.

As the road swings round to the left, turn right on to an unsurfaced road.

553m >

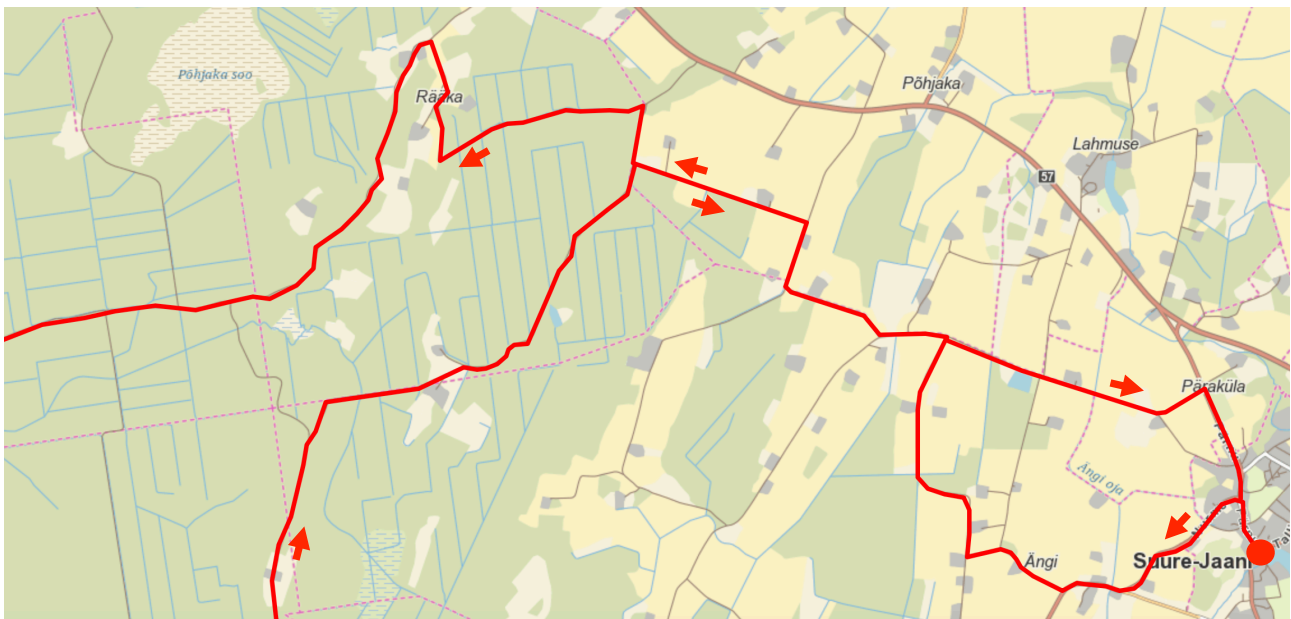
5 Ristmikul pööra vasakule ja mine mäest üles.

At a junction, turn left and uphill.

252m >

See on Sakala kõrgustiku üks ilusamaid kohti. Koht on lage, avaneb avar vaade ümberkaudsetele põldudele. Aeglase vooluga kraavid ja ojad viivad vee ära ja hoiavad maapinna kuivana. Üks selline oja on oma nime saanud Ängi küla järgi. Väike Ängi oja suubub Suure-Jaani järve.

This is one of the most beautiful parts of the northern Sakala Uplands, largely devoid of trees and offering extended views of gently rolling arable fields. They are drained by slow-moving streams such as the Ängi oja, which have been channelled as part of land improvement. Although small in volume, the Ängi feeds the Suure-Jaani lakes.

6 Pööra paremale.

Turn right.

1,84km >

7 Ristmikul pööra vasakule.

At a junction, turn left.

466m >

8 Pööra teisel teel paremale.

Take the second turning right.

764m >

9 Ristmikul hoidu paremale.

At a junction, bear round to the right.

479m >

10 Järgmisel ristmikul pööra vasakule.

At the next junction turn left.

1,29km >

11 Lähened metsatukale ja järgmisel ristmikul pööra paremale.

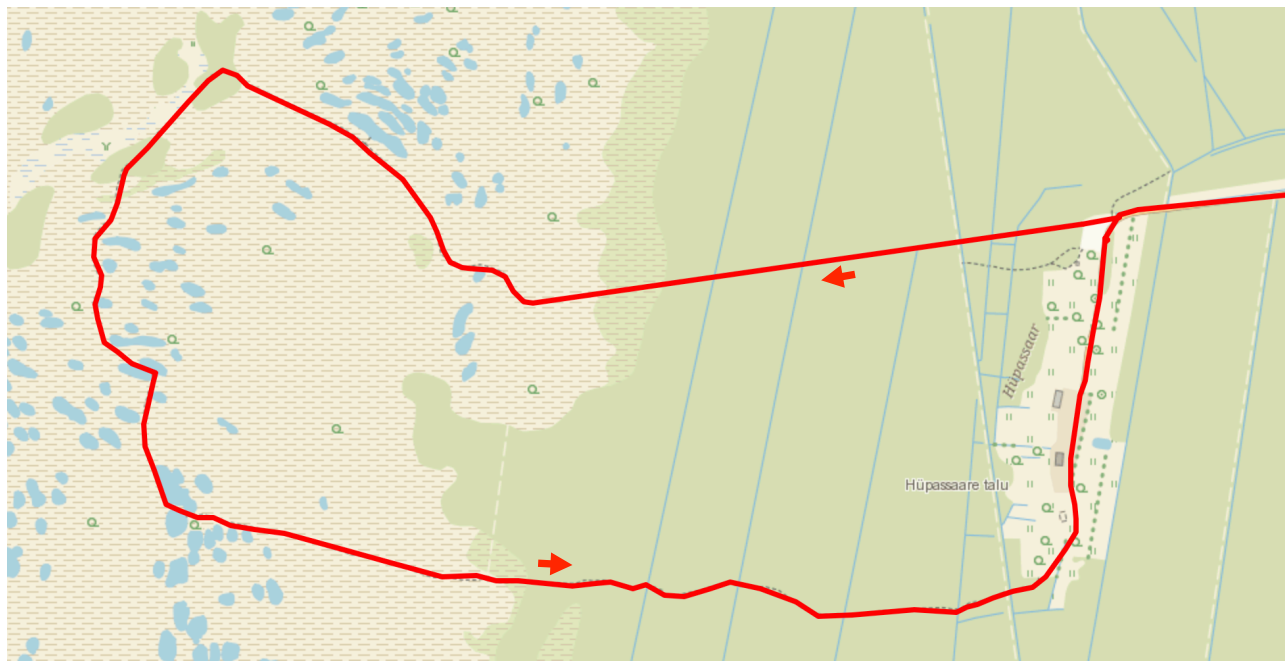

Continue along this road through the forest, ignoring turns, until you reach a straight road running north-south. Turn left.

122m >

16 Pööra paremale, teeviit näitab Hüpassaare. Sõida, kuni jõuad autoparklasse. Turn immediately right, signposted Hüpassaare. Follow the road through to the car park.

860m >

Siin algab Eesti üks tuntumaid kõrgrabasid. Kuresoo rabasse viib 4,4 kilomeetri pikkune laudtee. Tuhandete aastate jooksul tekkinud kõrgraba on täis rabalaukaid. Vesisel ja pehmel pinnasel kasvavad väikesed ja kidurad puud. Puud kasvavad, kuni murduvad ja raba neelab nad endasse. Kuivemates kohtades kasvavad pisut suuremad puud. On moodustunud omapärane maastik, selle nautimiseks on parim aeg talv, samuti hilisõhtu või varahommik, mil rabasse tekib udu. Laudtee äärde jääb männisalu, kuhu on ehitatud lava. Igal aastal toimuva Suure-Jaani muusikafestivali raames on siin 23. juuni varahommikul päikesetõusu ajal sookontsert.

Raba laudtee on ringikujuline, enne alguspunkti tagasijõudmist möödud Mart Saare (1882 - 1963) kodumajast. Mart Saare muusika on kui Eesti hinge peegel. Saare perekond oli siia tulnud 19. sajandi algul. Pinnas oli kehv, kuid Saare isa töötas metsavahina ja siin tunti ennast vabamana. Praegune maja ehitati 1911, muuseum avati 1964. Üksildus, vaikus ja looduslähedus toitsid Saart vaimset. Helilooja töötas Tallinna Konservatooriumi õppejõuna aastatel 1932 - 1943, kuid veetis suved Hüpassaares. Tema parimad muusikateosed on loodud just siin. Muuseumi põnevamaid eksponaate on Mart Saarele kaheksandaks sünnipäevaks kingitud orel, mis on praegugi mängukorras. Muuseumimaja on muljetavaldavalt renoveeritud. Täpsemalt vaata Mart Saare muuseumi kohta: muuseum.viljandimaa.ee/martsaar.

Autoparkla kõrval on piknikukoht ja kuivkäimlad **WC**.

This is the start of one of Estonia's finest raised bog trails. It takes a 4.4-kilometre journey on board-walks into Kuresoo. The raised bog, formed over thousands of years,

is permanently waterlogged, intersected with small ponds. Young trees try to take root in the spongy ground. They grow to the point where they topple over and are swallowed by the bog. Slightly drier areas sustain islands of more mature trees. This creates a strange landscape, best experienced in winter or the edges of the day, when mist envelopes the soo (raba). Along the trail you come to a grove of trees and a small stage, where the popular annual Sookontsert (bog concert) is held just before dawn on the longest day of the year as part of Suure-Jaani Music Festival.

The walk is circular, and brings you back past the home of Mart Saar (1882 - 1963), a composer whose music is imbued with the Estonian soul. His family had originally moved here in the early 19th century, where they had more freedom on state land, even though it was of poor quality. His Hüpassaare home was built in 1911 and opened as a museum in 1964. This lonely, natural, peaceful place nurtured Saar. He created much of his best work here in the period 1932 to 1943, when he moved to work in the Tallinn Conservatory. Thereafter, he spent his summers here. One of the museum's most surprising items is a still-playable organ presented to the young Mart on his eighth birthday. Details of the museum are at muuseum.viljandimaa.ee/martsaar.

*There are dry toilets and picnic facilities adjacent to the car park **WC**.*

17 Mine tagasi tulnud teele.
Return by the road you arrived on.
860m >

18 Pööra vasakule.
Turn left.
122m >

19 Pööra kohe paremale. Esialgu oled rajal, mida mööda tulid Hüpassaarele.
Turn immediately right, briefly to continue on your outward route.
589m >

20 Pööra esimesel teel paremale.
Take the first turning right.
3,60km >

21 Tee pöörab vasakule, siis paremale ja uuesti vasakule. Tee muutub sirgemaks, sõida kuni jõuad põlluni paremal. Pööra suurelt teelt vasakule metsateele.
The road turns to the left, to the right and to the left again. It then straightens and you follow it until you reach an open field on your right. Turn left off the road on to a forest track.
825m >

Tee kulgeb läbi Lehtsaare looduskaitseala (379 ha). Siin loodi 1992 metsiste ja kanakullide kaitseala, võib kohata ka haruldast musta toonekurge. Kaitseala eesmärk on rabametsakoosluste ja kaitsealuste liikide püsielupaikade kaitse. Rattatee viib läbi okaspuu- ja laialehise metsa, mis on enamasti riigimets, kuid osa maid on ka eravaldues. Ligikaudu 47% Eestist on kaetud metsaga, sama ka Viljandimaal.

Your route on the road passes through the 379 hectare Lehtsaare Nature Reserve, partly created to conserve the heathland habitat favoured by the capercaillie for its lekking, and the northern goshawk. A rare black stork has been spotted here, too. This ride

takes you through all kinds of broadleaf woodland and conifer forest, mostly state owned (Riigimets), but some privately owned and managed by adjacent farms. 47% of Viljandi County is forest, about the same as the whole of Estonia.

22 Kohas, kus enne kruusateed kohtuvad neli rada, pööra vasakule. Rada viib Labidakivi juurde.

When you come to where four tracks meet, just before a gravel road, turn left on to a track for the Labidakivi Stone.

350m >

*Üsna varsti on rajast paremal suur kivi. **Labidakivi** on Viljandimaa 24 kaitsealusest rändrahnust suurim. Kivi liikus siia koos jääga viimasel jääajal Soome kandist. Kivi ümbermõõt on 24,1, kõrgus 3,2, pikkus 10,5 ja laius 6,6 meetrit, tekkinud migmatiitgraniidist.*

*Umbes 100 meetrit Labidakivist leiad RMK varjualuse ja kuivkäimla **WC**. Siit võib teha mõnusa jalutuskäigu mäekülgedele ja liivastele oosidele. On näha, et siinsetelt männipuudelt on kogutud vaiku: puutüvesse on lõigatud pikk kanal, mille alla pannakse kogumisnõu. Tagasi varjualuse juurde võid minna mööda oosidealust metsarada.*

*The stone is a short distance down the track on the right. **Labidakivi**, Spade Rock, is the largest of the 24 protected erratic rocks in Viljandi county, moved south by the ice sheet from Finland during the last Ice Age. Its girth is 24.1m, height 3.2m, length 10.5m and width 6.6m. It is formed of migmatite granite.*

*Around 100m beyond Labidakivi is a RMK shelter and earth toilet **WC**, from which a pleasant walk can be taken along the crest of a series of sand eskers. The pine trees here show the evidence of past tapping of resin for industry. Their bark has been pulled away and v-shaped channels carved to feed the resin to a collecting bowl. You can return to the shelter by walking along the track at the foot of the eskers.*

23 Mine tagasi Labidakivi juurde viivale teele, kohta kus neli rada ühinevad. Return back along the Labidakivi track until the four tracks meet again.

350m >

24 Pööra vasakule.

Turn left.

54m >

25 Pööra vasakule kruusateele.

Turn left on to a gravel road.

1,66km >

26 Kolmnurksel ristmikul mine paremale väiksemale teele, mis viib läbi Mutiaru.

Fork right at a triangular junction, on to a minor road which passes through Mutiaru.

3,29km >

27 Kui lõpuks jõuad metsast välja, pööra paremale. Olid samal teel matka alguses. When you finally come out of the forest, turn right. You followed the next stretch of road on your outward journey.

1,29km >

28 Pööra paremale.

Turn right.

479m >

29 Ristteel hoidu vasakule.

At a junction, bear round to the left.

764m >

30 Ristteel pööra vasakule.

At a junction, turn left.

2,03km >

31 Kui oled möödunud endistest kolhoosihoonetest, kaardub tee vasakule.

Just after the former collective farm buildings, follow the road round to the left.

360m >

32 Pööra paremale Pärnu tänavale ja sõida linna keskväljakule (36,01 km).

Turn right into Pärnu back to the Town Square (36.01 km).

1,24km >